

1. Areštuoto turto pardavimo paskelbimas ir kainų nustatymas

Skolininko turtą areštuoja ir priverstinį jo pardavimą vykdo antstolis.

Areštavęs skolininko turtą antstolis jį įkainoja rinkos kainomis, atsižvelgdamas į turto nusidėvėjimą bei į arešto metu dalyvaujančių išieškotojo ir skolininko nuomones. Jeigu skolininkas ar išieškotojas prieštarauja antstolio atliktam įkainojimui arba jei antstoliui kyla abejonių dėl turto vertės, antstolis turto vertei nustatyti skiria ekspertį.

Skolininkui priklausantis nekilnojamasis turtas ir kitas įstatymų nustatyta tvarka registruojamas turtas, kurio vertė viršija du tūkstančius eurų, taip pat kitas kilnojamasis turtas, kurio vieneto vertė viršija trisdešimt tūkstančių eurų, realizuojamas parduodant iš varžytynių. Kitos rūšies turtas taip pat gali būti parduodamas iš varžytynių arba per prekybos įmones. Vertybiniai popieriai, įtraukti į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus, realizuojami akcijų paketų pardavimui biržos taisyklėse nustatyta tvarka.

Iki varžytynių paskelbimo skolininkas gali pats surasti areštuoto turto pirkėją ir varžytynės šiuo atveju nėra vykdomos.

Skolininkui nepasiūlius pirkėjo, antstolis skelbia viešas skolininkui priklausančio turto varžytynes. Varžytynės skelbiamos ir vyksta specialiame interneto tinklalapyje, kurį administruoja Antstolių informacinės sistemos tvarkytojas. Varžytynių skelbime nurodomi turto savininko ir varžytynės organizuojančio antstolio duomenys, turto buvimo vieta, trumpas aprašymas ir nuotraukos (išskyrus atvejus, kai parduodamas nematerialus turtas), pradinė pardavimo kaina, varžytynių dalyvio mokesčio dydis, parduodamo turto nuosavybės apribojimai, varžytynių pabaigos laikas. Kai parduodamas nekilnojamasis turtas, jeigu yra galimybė, skelbimas taip pat iškabinamas ant paties nekilnojamojo turto.

Pradinė iš varžytynių parduodamo turto kaina sudaro 80 procentų nuo nustatytos turto vertės. Asmenys, pageidaujantys dalyvauti varžytynėse, privalo užsiregistruoti interneto tinklalapyje, kuriame vyksta varžytynės ir sumokėti varžytynių dalyvio mokestį, kurio dydis 10 procentų pradinės parduodamo turto kainos. Turtas parduodamas varžytynių dalyviui, kuris iki varžytynių pabaigos pasiūlo didžiausią kainą. Varžytynių nelaimėjusiems dalyviams jų sumokėtas varžytynių dalyvio mokestis yra gražinamas.

Varžytynių laimėtoji sumokėjus visą kainą už nupirktą turtą antstolis surašo turto pardavimo iš varžytynių aktą, kuris yra nuosavybės teisę patvirtinantis dokumentas. Kai iš varžytynių parduodamas nekilnojamasis turtas, turto pardavimo iš varžytynių aktas elektroninių ryšių priemonėmis perduodamas Nekilnojamojo turto registro tvarkytojui.

2. Trečiosios šalys, galinčios vykdyti pardavimą

Skolininko turto priverstinį pardavimą organizuoja ir vykdo antstolis.

Skolininkui priklausantis nekilnojamasis turtas ir kitas įstatymų nustatyta tvarka registruojamas turtas, kurio vertė viršija du tūkstančius eurų, taip pat kitas kilnojamasis turtas, kurio vieneto vertė viršija trisdešimt tūkstančių eurų, realizuojamas parduodant iš varžytynių. Kitos rūšies turtas taip pat gali būti parduodamas iš varžytynių arba per prekybos įmones. Varžytynės vyksta specialiame interneto tinklalapyje.

Vertybiniai popieriai, įtraukti į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus, realizuojami akcijų paketų pardavimui biržos taisyklėse nustatyta tvarka.

3. Aukciono rūšys, kurioms gali būti taikomos ne visos taisyklės

Jeigu varžytynėse parduodama žemės ūkio ar miškų ūkio paskirties žemė arba juridinio asmens, kuris nuosavybės teise valdo daugiau kaip 10 ha žemės ūkio paskirties žemės ar daugiau kaip 20 procentų juridinio asmens, nuosavybės teise turinčio daugiau negu 400 ha miškų ūkio paskirties žemės, akcijos (teisės, pajus), žemės sklypas ir (ar) statinys, esantis saugomų objektų apsaugos zonoje, ar kitas turtas, kurį įgyti gali tik teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkantys ar nustatytus leidimus įgyti tą turtą turintys asmenys, skelbime apie varžytynes antstolis nurodo, kad varžytynėse gali dalyvauti tik teisės aktuose nustatytus reikalavimus atitinkantys ar nustatytus leidimus įgyti tą turtą turintys asmenys. Šiuo atveju varžytynių laimėtojas antstoliui privalo pateikti duomenis ir dokumentus, patvirtinančius teisę įgyti turtą.

Jeigu varžytynėse perduodamas žemės sklypas ir (ar) statinys, esantis saugomų objektų apsaugos zonoje, varžytynių laimėtojas antstoliui turi pateikti Lietuvos Respublikos vadovybės apsaugos įstatymo nustatyta tvarka išduotą pritarimą įgyti žemės sklypą ir (ar) statinį.

Jeigu varžytynių laimėtojas antstoliui nurodytų dokumentų nepateikia arba antstolis nustato, kad varžytynių laimėtojas neturėjo teisės pirkti nurodyto turto, varžytynių laimėtojas netenka teisės pirkti turtą ir jo sumokėtas varžytynių dalyvio mokestis jam negražinamas.

4. Informacija apie nacionalinius turto registrus

Antstolis, vykdydamas vykdomuosius dokumentus, turi teisę neatlygintinai gauti iš valstybės registrų ir informacinių sistemų, bankų ir kitų finansų įstaigų, kitų fizinių ir juridinių asmenų reikalingus duomenis apie skolininko turtą, lėšas, pajamas, išlaidas ir veiklą bei kitus duomenis, reikalingus antstolio funkcijoms atlikti.

Informaciją apie skolininkui priklausančią turtą antstolis *online* būdu gali gauti iš:

Nekilnojamojo turto registro apie Lietuvoje esantį nekilnojamąjį turtą;

Kelių transporto priemonių registro apie Lietuvoje registruotas lengvasias, krovinines ir kitas transporto priemones;

Ūkininkų ūkių registro, Žemės ūkio ir kaimo verslo registro, Traktorių, savaeigių ir žemės ūkio mašinų ir jų priekabų, Ūkininkų gyvūnų registro apie Lietuvoje registruotus ūkininkų ūkius, žemės ūkio techniką ir auginamus naminius gyvūnus;

Civilinių orlaivių registro apie Lietuvoje registruotus civilinius orlaivius;

Geležinkelių riedmenų registro apie Lietuvoje registruotus geležinkelio riedmenis;

Jūrų laivų registro ir Vidaus vandenų registro apie Lietuvoje registruotus jūrinius ir vidaus vandenų laivus;

Ginklų registro apie Lietuvoje registruotus šaunamuosius ginklus;

Patentų registro, Prekių ženklų registro, Dizaino registro apie Lietuvoje registruotus patentus, prekių ženklus, dizainą.

Antstolis taip pat turi teisę iš Juridinių asmenų dalyvių informacinės sistemos gauti informaciją apie uždarytų akcinių bendrovių, mažųjų bendrijų, viešųjų įstaigų, žemės ūkio bendrovių, kooperatinių bendrovių (kooperatyvų), tikrųjų ūkininkų bendrijų ir komanditinių ūkininkų bendrijų, labdaros ir paramos fondų, kurie yra nevyriausybinės organizacijos, dalyvius.

5. Informacija apie duomenų bazes, kuriose kreditoriai gali nustatyti skolininko turtą arba reikalavimus

Informaciją apie skolininkui priklausantį turtą surenka antstolis, kuris turi teisę gauti informaciją iš informacinių sistemų ir registrų, taip pat fizinių ir juridinių asmenų apie skolininkui priklausantį turtą, pajamas ir kt.

Kreditorius turi teisę susipažinti su visa vykdomosios bylos medžiaga (įskaitant informaciją apie skolininkui priklausantį turtą).

6. Informacija apie elektronines varžytines

Civilinio proceso kodekse nustatyta, kad skolininko turto varžytinės vyksta elektroniniu būdu specialiaame interneto tinklalapyje. Varžytines organizuoja ir visus su jų vykdymu susijusius sprendimus priima antstolis. Teismas procese dalyvauja tik tuo atveju, jeigu antstolio veiksmai apskundžiami ir antstolis nesutinka patenkinti gauto skundo.

Varžytinės prasideda nuo jų paskelbimo momento ir baigiasi po 30 dienų, kai parduodamas nekilnojamasis turtas ir kitas įstatymų nustatyta tvarka registruotas turtas, taip pat kitas kilnojamasis turtas, kurio vieneto vertė viršija trisdešimt tūkstančių eurų. Kai parduodamas visas kitas turtas, varžytinės baigiasi po dvidešimties dienų.

Varžytinėse parduodamas skolininkui priklausantis nekilnojamasis turtas ir kitas įstatymų nustatyta tvarka registruojamas turtas, kurio vertė viršija du tūkstančius eurų, taip pat kitas kilnojamasis turtas, kurio vieneto vertė viršija trisdešimt tūkstančių eurų. Varžytinėse taip pat gali būti parduodamas ir kitos rūšies turtas, išskyrus vertybinius popierius, įtrauktus į vertybinių popierių biržos prekybos sąrašus.

Varžytinėse gali dalyvauti Lietuvos piliečiai ir užsieniečiai, kuriems pagal Lietuvos Respublikos įstatymus išduodami asmens tapatybę patvirtinantys dokumentai (dalyvauti varžytinėse galima patvirtinus savo tapatybę elektroniniu parašu, mobiliuoju elektroniniu parašu arba per internetinę bankininkystę).

Varžytinės vyksta specialiaame interneto tinklalapyje, kurį administruoja Antstolių informacinės sistemos tvarkytojas valstybės įmonė Registrų centras. Asmeniui, norinčiam dalyvauti varžytinėse, jokių prašymų ir dokumentų pildyti ar pateikti nereikia. Į varžytines registruojamasi elektroniniu būdu, interneto tinklalapyje, kuriame vyksta varžytinės, savo tapatybę patvirtinus vienu iš paminėtų tapatybės patvirtinimo būdų, pasirinkus konkrečias varžytines, kuriose norima dalyvauti, ir per elektroninės bankininkystės sistemas sumokėjus varžytinių dalyvio mokestį. Registruodamasis į varžytines asmuo privalo elektroniniu būdu patvirtinti, kad susipažino su varžytinių vykdymo, antstolio veiksmų apskundimo tvarka ir turto pardavimo iš varžytinių galimomis pasekmėmis. Varžytinių dalyvio nurodyti asmens duomenys negali būti atskleisti nei antstoliui, nei kitiems varžytinių dalyviams, nei tretiesiems asmenims, išskyrus įstatymų numatytus atvejus.

Varžytinėse asmuo gali dalyvauti pats arba per atstovą. Kai varžytinėse dalyvaujama per atstovą, visus veiksmus, susijusius su dalyvavimu varžytinėse, atlieka atstovas, tačiau taip pat nurodoma, kokiam asmeniui jis atstovauja.

Varžytinės vyksta elektroniniu būdu. Kainą galima kelti rankiniu būdu įvedant siūlomą kainą arba automatinio būdu, įvedant siūlomą pradinę kainą, didžiausią siūlomą kainą ir kainos automatinio didinimo intervalą. Jeigu iki varžytinių pabaigos yra gautas bent vienas kainos pasiūlymas, varžytinių pabaigos laikas pratęsiamas papildomomis 5 min., per kurias varžytinių dalyviai gali siūlyti savo kainą. Po kiekvieno per pratęstą laiką gauto naujo kainos pasiūlymo varžytinės pratęsiamos papildomas 5 min. Varžytinės baigiamos, jeigu per papildomas 5 min. negaunamas naujas kainos pasiūlymas. Informacija apie iš varžytinių parduodamą turtą ir už jį pasiūlyta kaina yra vieša, tačiau dalyvauti varžytinėse ir siūlyti savo kainą galima tik nustatyta tvarka užsiregistravus į varžytines.

Pasibaigus varžytinėms, jas organizavusiam antstoliui pateikiami varžytinių laimėtojo asmens duomenys ir už turtą pasiūlyta kaina, taip pat antstoliui perduodamas varžytinių laimėtojo sumokėtas varžytinių dalyvio mokestis.

Paskutinis naujinimas: 10/07/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.